

در کارگاه توانمندسازی مربیان پیش دبستان منطقه ۱۷ آموزش و پرورش شهر تهران مطرح شد:

« مستندسازی فعالیت های شما گامی مؤثر در انتقال تجربه ها

در جلسه های پیشین کارگاه های توانمندسازی مربیان، مدرس برنامه این فرصت را برای حضاران فراهم می کرد تا ضمن بهره برداری از محتوای ارائه شده، پرسش های خود را نیز با سخنران جلسه در میان بگذارند و پاسخ دریافت کنند. طرح سؤال در کارگاه های توانمندسازی، ابزاری قدرتمند و ضروری است که بسیار اهمیت دارد. طرح سؤال های باز و چالش برانگیز، مربیان را به تفکر ذهنی و تحلیل دقیق تر مطالب ترغیب می کند. این روش باعث می شود آن ها به دنبال درک و ارتباط دادن مطالب دریافتی با تجربه های خود باشند. از طریق طرح سؤال می توان میزان درک مربیان را نیز ارزیابی کرد. این فرایند به مربی کمک می کند نقاط قوت و ضعف خود را بشناسد و روی بهبود آن ها تمرکز کند.

از طرف دیگر، طرح سؤال ارتباط بهتری بین مربیان و مدرس ایجاد می کند و فضایی برای تبادل نظر فراهم می شود. این شرایط به تقویت روحیه همکاری و مشارکت بین افراد کمک می کند. طرح سؤال به مربیان امکان می دهد ابهامات خود را مطرح کنند و پاسخ های دقیق و روشنی دریافت کنند.

از سوی دیگر، طرح سؤال های باز و چالش برانگیز مهارت های تفکر انتقادی مربیان را تقویت می کند. آن ها یاد می گیرند اطلاعات را ارزیابی کنند، قضاوت های مستقل انجام دهند و به دنبال راه حل های خلاقانه باشند. طرح سؤال های جذاب و مرتبط بر انگیزه و مشارکت فعال مربیان در کارگاه می افزاید؛ طوری که آن ها احساس می کنند در پردازش نقش فعالی دارند. البته سؤال هایی که تاکنون در کارگاه های توانمندسازی مطرح شده اند، شامل سؤال های باز، سؤال های بسته و پرسش های چالش برانگیز هستند که مدرس و کارشناس حاضر در جلسه همواره از آن ها استقبال کرده و به فراخور حال برنامه و فرصت های موجود به آن ها پاسخ داده است.

این بار نیز ما در جمع مربیان و مدیران پیش دبستانی مراکز منطقه ۱۷ آموزش و پرورش شهر تهران هستیم. ابتدا اطلاعات لازم در اختیار آنان قرار داده شد. سپس لابه لای برنامه و حتی در پایان این جلسه، مدرس و کارشناس برنامه به تک تک پرسش ها پاسخ لازم را داد. با ما همراه باشید تا از این جلسه بیشتر بدانید.

پشتیبانی بسته‌های تربیت و یادگیری، اصل مهم تولید

مثل تمام جلسه‌های قبلی، این بار هم برنامه را سیدکمال شهابلو شروع کرد. او پیش از آنکه به شرح برنامه بپردازد و از پیش‌دستان، بسته تربیت و یادگیری، مربیان و مدرس برنامه با حاضران در جلسه حرفی بزند، به دنیای خاطراتش قدم گذاشت. منطقه ۱۷ آموزش و پرورش تهران در دنیای کار برایش از اولین‌ها به شمار می‌رود. از مدرسه پسرانه سروش یاد کرد که بعد از فارغ‌التحصیلی از تربیت‌معلم شهید بهشتی تدریس را در آنجا شروع کرد. از صدای قطارهایی که هر روز از نزدیکی مدرسه می‌گذشتند و او هنگام تدریس باید صدایش را بالاتر می‌برد تا شاگردانش راحت‌تر مطلب را بفهمند؛ غافل از اینکه بچه‌ها به این صدای رفت‌وآمد قطار روی ریل آهنی عادت دارند. یادآوری این خاطرات حس خوبی در کارگاه ایجاد کرد. او در ادامه خطاب به حاضران یادآور شد که سال قبل هم چنین کارگاهی در همین منطقه بر پا شده و امسال دومین مرتبه است که در جمع این مربیان حاضر می‌شوند. شهابلو در ادامه وارد مبحث اصلی برنامه شد و گفت: «کارگاه ما دو بخش دارد و یک

طولانی‌تر، لوحه‌ها را به این شکل تهیه و چاپ کردیم.» مدیر تولید انتشارات قصه و داستان سپس به نکته دیگری در مورد این بسته اشاره کرد و افزود: «کار دیگر این بود که راهنمایی با عنوان راهنمای والدین به این بسته اضافه کردیم. ممکن است بعضی از مؤسسان یا مراکز این راهنما را به دلیل هزینه آن نگرفته باشند، اما رمزینه آن را در همه کتاب‌ها

گذاشته‌ایم تا بتوانند به محتوای آن دسترسی پیدا کنند؛ هر چند من خودم به کتاب کاغذی عادت دارم. البته این موضوع به شما بستگی دارد. همچنین، اگر کاربرگ هفتگی پارسال را با امسال مقایسه کنید، در بخش‌های اول و هفته‌های اول آن تغییرات زیادی می‌بینید؛ تغییراتی که این بسته از نظر محتوایی و شکلی نسبت به دوسه سال قبل خود پیدا کرده است، از انتظارات و صحبت‌هایی بوده که از طریق شما در کارگاه‌ها مطرح شده است.

همچنین خوب است اطلاع داشته باشید که این جلسه و سایر کارگاه‌های توانمندسازی مربیان عزیز را آقای محمدحسین دیزجی و آقای رضا بهرامی مستندسازی می‌کنند تا این تجربه‌ها به صورت یک مجله کوچک آماده شوند و در اختیار عزیزان قرار بگیرند. کارشناسان نیز این مستندسازی‌ها را بررسی می‌کنند تا در ادامه مسیر بهترین‌ها را آماده کنند و در اختیار شما قرار دهند. به همین دلیل، برپایی این کارگاه هم از نظر فراگیری بیشتر و ارتقای سطح توانایی شما برای بالابردن سطح کیفی آنچه به بچه‌ها ارائه می‌کنید، و هم از لحاظ دریافت نظرات شما بسیار مهم است. ما نظرات

راهنمایی با عنوان راهنمای والدین به این بسته اضافه کردیم. ممکن است بعضی از مؤسسان یا مراکز این راهنما را به دلیل هزینه آن نگرفته باشند، اما رمزینه آن را در همه کتاب‌ها گذاشته‌ایم تا بتوانند به محتوای آن دسترسی پیدا کنند

بخش از صحبت‌هایی که مربی محترم خدمت شما ارائه خواهند داد، عمومی است و مربوط به ویژگی‌های دوره پیش‌دستان و مقایسه آن با دوره دبستان خواهد بود. در ادامه درباره نقش مربی و چیزی که ما به عنوان مربی و معلم در آموزش و پرورش می‌دانیم می‌گوییم و تفاوت‌های مربی و معلم را با شما در میان خواهیم گذاشت.

بخش دوم هم به بسته‌ای مربوط می‌شود که امسال دارید و از آن استفاده می‌کنید. هر چند تعداد

دوستانی که در سال گذشته هم از این بسته استفاده کرده‌اند، در این جلسه کم است، ولی این بسته نسبت به سال گذشته تغییراتی کرده که یک بخش آن محتوایی است و بخش دیگر چیزی است که از نظر سخت‌افزاری و ظاهری به آن اضافه شده است. مثلاً یکی از چیزهای ظاهری که به این بسته اضافه شده این است که نسبت به سال گذشته لوحه‌هایی داریم که سال قبل نداشتید. هر چند پارسال این لوحه‌ها در کتاب بودند و مؤسس یا مدیر باید آن را چاپ می‌کرد و در کلاس نصب می‌کرد. در کارگاه‌ها از ما خواستند آن را به صورت چاپ‌شده در اختیار قرار دهیم. بنابراین برای قابل حمل بودن و عمر

این بسته را کار می‌کنند.» او تأکید کرد: «ما در کارگاه‌ها سعی می‌کنیم گروه تألیف خود را داشته باشیم، چون برنامه‌ها فشرده هستند و ما باید تا اواسط آذرماه تمام کارگاه‌ها را برگزار کنیم. بعد از آن دیگر کلاس‌ها شکل گرفته‌اند. از مدرسان محترمی که برای تألیف این بسته ما را کمک کرده‌اند و همچنان ما را کمک می‌کنند، دعوت می‌کنیم. آن‌ها در کارگاه‌های متعدد حضور پیدا می‌کنند و ضمن اینکه مواردی را به شما آموزش می‌دهند، به سؤال‌ها پاسخ خواهند داد. اگر مواردی هم در اینجا مطرح نشد، می‌توانید به کانال و وبگاه مراجعه و از آن‌ها استفاده کنید.»

این مدیر فرهنگی در ادامه به اهمیت تبادل تجربه در حوزه پیش‌دبستانی اشاره کرد و گفت: «آقای دیجی شماره تماس چند نفر از شما را برای آن ویژه‌نامه که عرض کردم، گرفته‌اند. ممکن است از شما سؤال‌هایی شود. خواهش می‌کنیم پاسخ دهید تا به اسم خودتان در مجله چاپ شود. شاید آن مجله از نظر فیزیکی بیشتر از چند نسخه چاپ نشود، ولی نظرات شما هم در کانال و هم در وبگاه قرار خواهند گرفت و این تجربه شما با مناطق دیگر و جاهایی که امکان

برگزاری کارگاه حضوری در آنجا وجود ندارد، به اشتراک گذاشته می‌شود. لذا از همه شما انتظار داریم در این رابطه هم همکاری لازم را با گروه رسانه‌ای ما داشته باشید.

در این لحظه فرصت را به همکاران سرکار خانم آینه‌دار می‌سپاریم که خودشان نیز مربی هستند و تجربه استفاده از این بسته را در چند مدرسه داشته و دارند.»

ما این سال تحصیلی را با هم سپری خواهیم کرد. الان کم نیستند مربیانی که علاوه بر عضویت در کانال ایتا و داشتن نشانی وبگاه، با موبایل هم با ما تماس می‌گیرند و مشکلات و سؤال‌های خود را مطرح می‌کنند؛ به خصوص کسانی که سال اول است این بسته را کار می‌کنند

شما را بررسی می‌کنیم و اگر جایی نیاز به تغییرات داشته باشد، اقدام خواهیم کرد.»

شهابلو سپس به موضوع مهم پشتیبانی بسته‌های تربیت و یادگیری اشاره کرد و گفت: «بحث بعدی این است که وقتی شما یک بسته فرهنگی تولید می‌کنید، اگر به پشتیبانی آن توجه نداشته باشید، احتمالاً نتایج خوبی نخواهد داشت. ما برای

پشتیبانی، به غیر از برگزاری کارگاه‌های حضوری، دو اقدام انجام داده‌ایم. یکی اینکه بعد از پایان جلسه، با گرفتن شماره‌های تماس شما، دو لینک برای شما خواهیم فرستاد. یکی از آن‌ها به کانال ایتای «من می‌دانم» من می‌توانم» مربوط است و شما با عضویت در آن می‌توانید سؤال‌های خود را مطرح کنید و پاسخ بگیرید. همچنین می‌توانید کارهایی را که در کلاس خود انجام می‌دهید بفرستید یا کارهای

دیگران را ببینید. لینک دیگر به وبگاه

تخصصی دوره پیش‌دبستان مربوط است که بخشی از این بسته است. بخش‌های دیگر افزوده‌هایی دارد که در پیش‌دبستان کار می‌کند و هر کسی به صورت تخصصی در این دوره، می‌تواند از آن استفاده کند. هر چند در صفحه اول کتاب مربی هم نشانی کانال ایتا و هم نشانی وبگاه هست، ولی ما لینک آن‌ها را برای شما خواهیم فرستاد. بنابراین، ما این سال تحصیلی را با هم سپری خواهیم کرد. الان کم نیستند مربیانی که علاوه بر عضویت در کانال ایتا و داشتن نشانی وبگاه، با موبایل هم با ما تماس می‌گیرند و مشکلات و سؤال‌های خود را مطرح می‌کنند؛ به خصوص کسانی که سال اول است

از Qr Code کتاب‌ها استفاده کنید

نسیم آینه‌دار مربی پیش‌دبستانی و کارشناس آموزش ابتدایی در ادامه، به عنوان مدرس، اداره جلسه را بر عهده گرفت. وی که از سال‌ها تجربه کار با کودکان پیش‌دبستانی برخوردار است، در ابتدا به اهمیت و جایگاه بسته تربیت و یادگیری «من می‌دانم» من می‌توانم» و قابلیت‌های آن در دوره پیش‌دبستان اشاره کرد و گفت: «همان‌طور که جناب آقای شهابلو خدمت شما اشاره کردند، بسته آموزشی من می‌دانم من می‌توانم در طول سه سال متوالی از طرف سازمان تعلیم و تربیت کودک به عنوان بسته برتر و اول شناخته شده است. این مزیت از این بابت است که مربیان توانمند

و افزود: «ما یک معلم پایه اول داشتیم که برخی از شاگردانش در پیش دبستان حروف الفبا و اعداد را آموزش دیده بودند. این معلم از ماجرای آموزش زودتر از موعد بسیار ناراحت بود و می گفت شما با این کار، کار یک ماهه را به کار سه ماهه تبدیل کردید. نمی دانم شما به کارگاه های پایه اول رفته اید یا خیر، ولی به طور کلی در این پایه نوشتن تغییر کرده است. به طور کلی شکسته نوشتن کار نمی شود و ممنوع شده و به سمت نوشتن تحریری رفته است. بنابراین لطفا در کار پایه اول دخالت نکنید.»

آینه دار سپس به تفاوت های بین پیش دبستان با دوره دبستان اشاره کرد و گفت: «دوره پیش دبستان، همان طور که از نام آن پیداست، دوره آمادگی برای ورود به دبستان است. ما فقط وظیفه داریم با عشق، عاطفه و خلاقیت و هنر کار کنیم. هنر مریبان پیش دبستانی بسیار زیاد است. ما در واقع بیشتر از معلمان پایه زحمت می کشیم، چون بچه های را که هیچ تعلیم و تربیت و آموزشی ندیده است، تحویل می گیریم و فردیت شخص را به جمعیت تبدیل می کنیم.

بچه ای که از خانواده ای سه نفره و تک فرزندی خارج شده و وارد گروه همسالان خود می شود، خیلی راه ها برای رفتن دارد و مریبان توانمند پیش دبستان در این راه با او همراه می شوند. بچه ها با ورود به پیش دبستان خیلی چیزها را آموزش می بینند و خلاقیت و اعتماد به نفس آنها بالا می رود. دست ورزی که مهم ترین مقوله پیش دبستان است باید تقویت شود. همکاری و همیاری را مریبان با عشق و احساس و عاطفه می توانند به خوبی به نوآموز پیش دبستان انتقال دهند.»

وی سپس ادامه داد: «تفاوت دیگری که بین دبستان و پیش دبستان وجود دارد، در ارزشیابی است. در پیش دبستان نمی توانیم به بچه ها کارنامه بدهیم یا ارزشیابی دقیق از آنها داشته باشیم. ارزشیابی را در دوره ابتدایی داریم، نه پیش دبستان. در پایان هر کتاب یک صفحه برای ارزشیابی لحاظ کرده ایم تا مریبان خلاقیت ها و توانمندی های نوآموز را در آن بیان کنند. بعضی ها خیلی سرآمد و برخی خلاق هستند. برخی هم ریتم بیان یا زبان بدن خوبی دارند. نکات مثبت

همه مناطق و همه استان ها که از این بسته استفاده کرده اند، فعالیت ها و تجربه های خودشان را با مجموعه من می دانم من می توانم به اشتراک گذاشتند. این باعث شد هر روز به مزیت های این بسته اضافه شود و آن را از بسته های دیگر متمایز کند. اگر به سایر بسته های پیش دبستانی مراجعه کنید، همه به نوعی مداد کاغذی و به گونه ای آموزشی هستند، ولی این بسته با داشتن راهنمای مربی، با صدها فعالیت همراه

است. اگر تنها به فعالیت هایی که در کتاب راهنمای مربی آمده اند، اکتفا نکنیم و به رمزینه ها نیز نگاه کنیم، ۵۰۰ فعالیت بیشتر نیز برای مریبان گذاشته شده اند تا اگر خواستیم و وقت اجازه داد، از آنها هم استفاده کنیم. کتاب راهنمای والدین نیز امسال به بسته ما اضافه شده است. رمزینه کتاب راهنمای والدین در پشت کتاب راهنمای مربی موجود است. بنابراین، اگر آن را به صورت فیزیکی تهیه نکردید یا مؤسسان آن را برای مرکز خود سفارش ندادند،

می توانیم رمزینه را از پشت کتاب راهنمای مربی اسکن کنیم و در اختیار اولیا قرار دهیم تا خیلی از سوء تفاهم هایی بین ما و اولیا پیش می آیند نیز برطرف شوند. من هم مانند شما مربی هستم و می دانم که خیلی از اولیا انتظار دارند که در کلاس خود آموزش الفبا و آموزش اعداد را داشته باشیم که این درد دل همه مریبان است. ولی ما با این کتاب راهنمای والدین که برای ما تدارک دیده اند، می توانیم خیلی راحت آنها را متقاعد کنیم این کار وظیفه ما نیست و وظیفه معلم پایه اول است.»

وی در ادامه به یک تجربه در این زمینه اشاره کرد

دوره پیش دبستان، همان طور که از نام آن پیداست، دوره آمادگی برای ورود به دبستان است. ما فقط وظیفه داریم با عشق، عاطفه و خلاقیت و هنر کار کنیم. هنر مریبان پیش دبستانی بسیار زیاد است

و توانمندی‌های بچه‌ها را در قسمت بالای صفحه می‌نویسیم و در قسمت پایین با ادبیات لطیف نکاتی را می‌نویسیم که باید تقویت شوند. بعضی از بچه‌ها در برخی زمینه‌ها اصلاً خوب نیستند. مثلاً ممکن است اصلاً نقاشی خوبی نداشته باشند. شما نمی‌توانید بنویسید این بچه اصلاً نقاشی خوبی ندارد. به اولیا برمی‌خورد. چون همه ما نسبت به فرزندان خود این‌گونه هستیم. برای نوشتن این نکات، حتماً از ادبیات لطیف استفاده کنید. سعی کنید درخواست‌های خود را به‌گونه‌ای انتقال دهید که حتی اگر بچه بعد از سال‌ها بزرگ شده و این کتاب را به‌عنوان یادگاری نگاه‌داشت و دوباره خواست به آن رجوع کند، از آن خاطره خوبی به جا بماند. بنابراین، در پایه پیش‌دبستان ارزشیابی نداریم.

یکی دیگر از تفاوت‌های پیش‌دبستان و دبستان این است که در پیش‌دبستان آموزش به‌صورت غیرمستقیم است و اصلاً آموزش مستقیم نداریم. یعنی نمی‌توانیم یک شعر بخوانیم و بگوییم بچه‌ها این شعر را حفظ کنید. با تکرار و تمرین، عشق و علاقه و خلاقیت‌هایی که در کلاس به کار می‌بریم، باید

کار را دنبال کنیم. حتی بیشتر آموزش‌ها را در کلاس با بازی انجام می‌دهیم. چون مطمئنأ بازی در آموزش‌ها تأثیر بسیار خوبی خواهد گذاشت. همچنین، با قصه‌ها نیز می‌توان آموزش‌های خوبی را منتقل کرد.»

این مربی با تجربه، در ادامه بسته تربیت و یادگیری را معرفی کرد و گفت: «حال می‌خواهیم بسته من می‌دانم من می‌توانم را خدمت شما معرفی کنیم. چرا نام این بسته من می‌دانم من می‌توانم

است، من می‌دانم به معنای آموزش مفاهیم است. در سازمان تعلیم و تربیت کودک، برای بسته‌ها درجه‌هایی را برای هر کودک پنج شش ساله در نظر می‌گیرند و آن را به مرکز تألیف ارائه می‌کنند. در واقع آن‌ها مشخص می‌کنند که کودک پنج شش ساله چه مواردی را باید آموزش ببیند؛ آموزش مفاهیم و آموزش مهارت‌ها. آموزش مفاهیم، من می‌دانم است و آموزش مهارت‌ها، من می‌توانم است. بچه بعد از اینکه یاد می‌گیرد، به‌خوبی می‌تواند یادگرفته‌اش را پیاده کند تا یادگیری عمیق شود. به همین دلیل اسم بسته من می‌دانم من می‌توانم است. بسته چهار لوحه پارچه‌ای دارد که برای ایجاد انگیزه در کلاس بسیار کاربردی هستند.

وقتی بچه‌ای لوحه آموزشی را می‌بیند، به‌خوبی در مورد آن صحبت می‌کند و بحث و گفت‌وگوهای خوبی انجام می‌دهد. همچنین، برای مربی نیز انگیزه خوبی ایجاد می‌کند و مشاهده‌گری را تقویت می‌کند. متأسفانه ما مشاهده‌گری را در بچه‌ها خیلی کم‌رنگ کرده‌ایم. شما با استفاده از این لوحه‌ها مشاهده‌گری را تقویت کنید. بچه‌ها باید در لوحه‌ها نگاه کنند و دقیق شوند و برحسب توجه به آن‌ها به سؤال‌ها پاسخ دهند. ما

چهار جلد کتاب داریم که از بدن من شروع می‌شود. کتاب دوم خانه من، کتاب سوم شهر من و در انتها نیز کتاب دنیای من است. این کتاب‌ها سه بار ویرایش شده است. ویراست اول شامل چهار کتاب و یک کتاب مربی بود. با تحقیق و تفحص و ارتباطی که با مربیان داشتیم، تغییراتی به وجود آمدند و کاربرگ هفتگی به کتاب‌ها اضافه شد. بنابراین، در ویراست دوم کاربرگ هفتگی به بسته اضافه شد. در سال سوم، بنا به درخواست شما مربیان، لوحه‌ها و کتاب راهنمای والدین هم اضافه شدند و این ویژگی

بسته را از سایر بسته‌ها متمایز کرد. در صفحه اول هر کتاب نوآموز، یک مسیر راه داریم. این صفحه بیشتر برای مربیانی است که تجربه کمی دارند، یا سال اولی است که با این بسته کار می‌کنند؛ برای این است که بدانیم اهداف و مبنای ما در هفته چیست. بعضی از مربیان که تجربه کاری دارند، از ما سؤال کردند آیا می‌توانیم این مسیر را تغییر دهیم؟ بله حتماً می‌توانید. مثلاً ممکن است یک روز قرار کار دستی و دست‌ورزی داشته باشید، ولی وقتی به کلاس می‌روید، متوجه شوید شرایط کلاس در آن روز ایجاب نمی‌کند.

بسته چهار لوحه پارچه‌ای دارد که برای ایجاد انگیزه در کلاس بسیار کاربردی هستند. وقتی بچه‌ای لوحه آموزشی را می‌بیند، به‌خوبی در مورد آن صحبت می‌کند و بحث و گفت‌وگوهای خوبی انجام می‌دهد. همچنین، برای مربی نیز انگیزه خوبی ایجاد می‌کند و مشاهده‌گری را تقویت می‌کند

داریم. تفکر منطقی حتماً باید رعایت شود. چند بار به سراغ آن می‌رویم تا بچه بدانند و متوجه شود لازم است چند بار روی آن دقیق شود تا بتواند آن را بفهمد.

در هر هفته چهار صفحه کار می‌کنیم. صفحه آخر به زبان آموزی مربوط می‌شود که امسال با تغییرات زیادی روبه‌رو شده است. حروف از این کتاب‌ها برداشته شده‌اند و روی هجاها تأکید شده است. صداهاى -، -، -

و آ، او بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌اند و این اتفاق بیشتر بر مبنای نظر سازمان تعلیم و تربیت کودک افتاده است. دبیر مجموعه زحمت کشیدند و در مدت زمان محدود و چند روزی که به اعلام نتایج آن سازمان مانده بود، این تغییر را در کتاب‌ها اعمال کردند. البته هنوز فرصت نشده است آن را در کتاب مربی هم اعمال کنند. آقای ناصری در جلسه منطقه ۱۸ به مربیان قول دادند حتماً این تغییرات را برای ما مربیان اعمال کنند. اگرچه این تغییرات در کتاب

راهنمای مربی اعمال نشده‌اند، ولی در کانال ایتای پاپالو که مربیان عزیز تجربه‌ها و عملکرد خود را در آن به اشتراک گذاشته و منتقل می‌کنند، قرار گرفته‌اند. من چند روز پیش دیدم که آقای ناصری لطف کرده بودند و تغییرات را در کانال گذاشته بودند. ما می‌توانیم برای آموزش هجاها و این قسمت‌ها به کانال ایتا مراجعه کنیم و کتاب راهنمای جدید را ببینیم و آموزش‌های خود را بر اساس این ویرایش جدید انجام دهیم. سال بعد هم ان‌شاءالله این تغییرات در کتاب مربی اعمال می‌شوند و به‌صورت چاپ‌شده به دست شما خواهند رسید.»

آیین‌دار که به‌عنوان مدرس در این جلسه حضور

یا مثلاً غایب کلاس زیاد است، یا بنا به دلایلی کاردرستی ممکن نیست. بنابراین می‌توانیم به سلیقه خود این مسیر را تغییر دهیم. پس این مسیر راه یک راهنماست.»

تغییرات کتاب‌ها در مسیر راحتی شماست

او سپس در معرفی این بسته یادآور شد: «هر کتاب برای دو ماه تعبیه شده است: بدن من برای مهر و آبان، خانه من برای آذر و دی، شهر من برای بهمن و اسفند و دنیای من برای فروردین و اردیبهشت. دو صفحه برای انجام مهارت‌ها هستند. مثلاً در کتاب بدن من کاری کردیم که در مورد توانایی‌های من است و خیلی هم نسبت به سال گذشته تغییر کرده و ساده‌تر شده است. چون بعضی از مربیان می‌گفتند بچه‌ها آن را به‌درستی متوجه نمی‌شوند. همچنین مربیان می‌گفتند تصویرها زیادند، پس ما آن‌ها را کمتر کردیم. به نظر من این بسته

به نظر من این بسته تنها بسته‌ای است که در مورد آن انتقاد می‌شود. مربیان درباره آن نظر و تجربه خود را انتقال می‌دهند و بسته نیز نسبت به آن به خوبی تغییر می‌کند و این تغییرات در ویراست جدید اعمال می‌شوند

تنها بسته‌ای است که در مورد آن انتقاد می‌شود. مربیان درباره آن نظر و تجربه خود را انتقال می‌دهند و بسته نیز نسبت به آن به خوبی تغییر می‌کند و این تغییرات در ویراست جدید اعمال می‌شوند.

یک صفحه به تفکر منطقی مربوط است. بعضی اوقات دو سه بار به این قسمت رجوع می‌کنید و چند بار این قسمت را توضیح می‌دهیم. برای شما پیش آمده است که گفته می‌شود مثلاً به صفحه‌های ۲۱ و ۲۲ رجوع کنید. بعضی از مربیان سؤال می‌کنند چرا ما چند بار به این صفحه رجوع می‌کنیم و با رجوع چند بار به یک صفحه، حوصله بچه سر می‌رود. ولی ما از این کار هدف

داشت، در ادامه دربارهٔ ویژگی‌های بسته افزود: «نکته دیگری که در مورد بسته باید خدمت شما عرض کنم، در مورد فعالیت‌هایی است که در بسته ما وجود دارند؛ مانند نمایش خلاق، شعر، قصه، کاردستی، لوحه، بازی، نقاشی، گردش علمی، آزمایش، بحث و گفت‌وگو، و آموزه‌های قرآنی. قسمت آخر هم پروژه است که مطمئنم همهٔ مربیان قبل از اینکه وارد کلاس شوند، شب قبل یک بار کتاب را مرور می‌کنند تا بدانند روز بعد قرار است در کلاس چه اتفاقی بیفتد. یعنی شعر و قصه آن و همهٔ برنامه‌ها و فعالیت‌های آن را می‌خوانند و راجع به واحد کار خود تحقیق و تفحص می‌کنند تا وقتی در کلاس حضور پیدا می‌کنند، بتوانند یک روز شاد، پرانرژی و پر از موفقیت را برای بچه‌ها رقم بزنند. شعرها، قصه‌ها و فیلم‌های ما با یک عروسک دوست داشتنی به نام پاپالو همراه شده‌اند. پاپالو یک همراه و دستیار مربی است. شخصیتی است که بچه‌ها و مربیان آن را بسیار دوست دارند. وقتی می‌خواهیم مفاهیمی را آموزش دهیم، همین که می‌گوییم پاپالو آمد، واقعا شور و حال خوبی را خواهیم دید. من که هر زمان این موضوع را در کلاس بیان می‌کنم، بچه‌ها یا مانند پروانه بال‌های خود را باز می‌کنند یا می‌پرسند

و همراه مادران انجام دهند تا مادران و پدران شاهد کار کلاس ما باشند. از شما خواهش می‌کنم تکلیفی را برای انجام‌دادن به خانه ارجاع ندهید. چون آموزش ما غیرمستقیم است و برای آموزش پیش‌دستانی اجباری وجود ندارد.

بعد از اینکه فعالیت‌های کاربرگ‌ها را انجام می‌دهیم، به بچه‌ها می‌گوییم بچه‌ها حالا ببینیم پاپالو چگونه آن را انجام داده است. به سراغ موشن‌گرافی و پویانمایی می‌رویم و کاری را که پاپالو انجام داده است به بچه‌ها نشان می‌دهیم. بچه‌ها با دیدن آن بسیار لذت خواهند برد. می‌دانم که بعضی از مربیان می‌گویند ما امکان پخش نمایش را در کلاس نداریم. به همین دلیل از مربیان می‌خواهیم آن را اسکن کنند و در گروه قرار دهند تا بچه‌ها بتوانند ببینند و بدانند که پاپالو هم همیشه همراه آن‌هاست.

شعرها، قصه‌ها و فیلم‌های ما با یک عروسک دوست داشتنی به نام پاپالو همراه شده‌اند. پاپالو یک همراه و دستیار مربی است. شخصیتی است که بچه‌ها و مربیان آن را بسیار دوست دارند. وقتی می‌خواهیم مفاهیمی را آموزش دهیم، همین که می‌گوییم پاپالو آمد، واقعا شور و حال خوبی را خواهیم دید

پاپالو امروز برای ما چه آورده است؟ پاپالو یک هم‌بازی جدید برای بچه‌هاست که جست‌وجوگر، مهربان و خوش‌بین است. به همین دلیل بچه‌ها او را بسیار دوست دارند. بعد از اینکه فعالیت‌ها را انجام دادیم، می‌توانیم پویانمایی مربوط به آن را یا در گروه قرار دهیم که بچه‌ها ببینند، یا با امکاناتی که در کلاس داریم، آن را به بچه‌ها نمایش بدهیم تا ببینند پاپالو فعالیت را چگونه انجام داده است.»

به نظر شما کاربرگ‌های هفتگی با چه هدفی به کلاس آمده‌اند و هدف از کاربرگ‌های هفتگی و فعالیت‌های مداد کاغذی چیست؟ ما برای هماهنگی چشم و دست و تقویت عضلات دست و تقویت عضلات ریز انگشتان دست و برای همهٔ این‌ها مجبوریم از فعالیت‌های مداد کاغذی استفاده کنیم. این فعالیت‌ها را برای تثبیت یادگیری برای مربیان گذاشته‌ایم. با این کار مروری نیز انجام می‌شود. مطمئن باشید زمانی که تمرین و تکرار انجام می‌شود، یادگیری هم به بهترین نحو صورت می‌گیرد. درست است که این فعالیت‌های مداد کاغذی در مجموعهٔ پیش‌دستانی کمرنگ هستند، ولی حتما باید به آن‌ها توجه شود.

کاربرگ‌ها تکلیف خانه و والدین نیستند

این مربی مجرب سپس به سراغ موضوع کاربرگ‌ها رفت و گفت: «نکتهٔ بعدی کاربرگ‌هایی است که امسال با تغییرات زیادی روبه‌رو شده‌اند و اگر صفحه‌های اول آن را نگاه کنید، متوجه می‌شوید نسبت به سال قبل تغییرات زیادی داشته‌اند. سال اول بستهٔ ما کاربرگ نداشت. در سال دوم این کاربرگ‌ها را اضافه کردیم و در سال سوم با تغییراتی که روی آن‌ها انجام شده، قرار است با آن‌ها کار کنیم.

بعضی از مربیان می‌گویند کاربرگ را به‌عنوان کار هفتگی آخر هفته به نوآموزان می‌دهیم تا به منزل ببرند

آن‌ها دو کلمه‌ای مانند سلام علیکم و بعضی نیز چند کلمه‌ای هستند؛ مانند کَلُوا واشربوا و لا تسرفوا. در مورد آموزش این عبارات‌ها اصلاً از مربیان نخواستیم به‌گونه‌ای آموزش دهند که باعث انزجار و دوری از قرآن شود. همکاران بسته من می‌دانم من می‌توانم لطف کردند و از فردی با صدایی دل‌نشین برای تلاوت این پیام‌های آسمانی دعوت کردند تا بتوانیم از آن‌ها استفاده کنیم و با خلاقیت به‌گونه‌ای آموزش دهیم که بچه‌ها علاقه‌مند شوند. آموزش ما باید به‌گونه‌ای باشد که بچه علاقه‌مند شود و خودش مراجعه کند و پیگیر آن باشد و این دوست داشتن باعث یادگیری شود.

نکته بعدی این است که آموزش اعداد ریاضی نیز در پیش‌دبستان ممنوع است. ما به هیچ وجه این کار را انجام نمی‌دهیم. البته بچه با مفهوم شمارش و عدد آشنا می‌شود. مثلاً اینکه چند حباب در صفحه وجود دارد؟ ۱ یا ۲ یا ۳ حباب را می‌بیند و می‌فهمد، اما نشان دادن عدد به او اشتباه است. بنابراین با مفهوم عدد آشنا می‌شود، ولی این را که به‌طور مستقیم شکل هر عدد را بشناسد و بتواند آن را بنویسد، آموزش نمی‌دهیم.

البته من هم در سال‌های اول کار خودم و حدود هفت سال پیش، اعداد را آموزش می‌دادم. شعر آشنایی با اعداد را این‌طور می‌خواندیم که: یک یه خط راسته، دو کاسه به دسته و...

ولی در حال حاضر به مدت حدود چهار سال است که دیگر آن‌ها را هم آموزش نمی‌دهیم. این روش کاملاً منسوخ شده است. اصلاً اعداد را آموزش نمی‌دهیم، فقط آموزش مفاهیم عددها را داریم.

موضوع بعدی آموزش الفبای فارسی است که از نکات مهم و دغدغه‌های مربیان پیش‌دبستانی است. آموزش الفبای فارسی کاملاً

ممنوع است. این کار اصلاً نباید در پیش‌دبستان صورت بگیرد. سال گذشته ما تمام حروف را در کتاب‌ها آورده بودیم و با صدای اول و صدای آخر کار می‌کردیم. ولی سازمان تعلیم و تربیت کودک در این حوزه تصمیم می‌گیرند چه چیزهایی در کتاب بارگذاری و گنجانده شوند.»

شناختن والدین، دغدغه ما مربیان

در این قسمت از برنامه، شرکت کنندگان کم‌کم شروع به سؤال و پرسش کردند تا مدرس جلسه به آنان پاسخ بدهد. یکی از حاضران درباره آموزش صداها و هجاها

چون همان‌طور که می‌دانید، دست‌ورزی برای آمادگی در نوشتن است؛ همان جایی که می‌گوییم پاپالو را به گل خودش برسان. بعد در صفحه‌ای که صدآموزی آمده است، به بچه می‌گوییم بدون اینکه مداد را از روی کاغذ برداری، این خط را بکش و تا انتها ببر. این فعالیت برای دست‌ورزی بچه‌هاست. البته برای تقویت دست‌ورزی کودکان در پیش‌دبستان فعالیت‌های زیادی داریم. ولی این هم نکته‌ای است که حتماً باید به آن توجه شود تا برای ورود به دبستان با کودک کار شود.»

نسیم آینه‌دار در ادامه به سراغ یک مجموعه نکته مهم تحت عنوان فعالیت‌های ممنوعه در پیش‌دبستان رفت و مواردی را با شرکت‌کنندگان در کارگاه در میان گذاشت و گفت: «کتاب راهنمای والدین امسال برای ما مربیان نیز بسیار مفید واقع شده است. یعنی در جلسه اولی که با اولیا داشتیم، با این کتاب توانستیم آن‌ها را به خوبی مجاب کنیم. هرچند در فرهنگ ما ایرانی‌ها چشم و هم‌چشمی وجود دارد و اولیا ممکن است بگویند چرا فلان پیش‌دبستان این موارد را یاد داده است»

کتاب راهنمای والدین امسال برای ما مربیان نیز بسیار مفید واقع شده است. یعنی در جلسه اولی که با اولیا داشتیم، با این کتاب توانستیم آن‌ها را به خوبی مجاب کنیم. هرچند در فرهنگ ما ایرانی‌ها چشم و هم‌چشمی وجود دارد و اولیا ممکن است بگویند چرا فلان پیش‌دبستان این موارد را یاد داده است

ایرانی‌ها چشم و هم‌چشمی وجود دارد و اولیا ممکن است بگویند چرا فلان پیش‌دبستان این موارد را یاد داده است و پیش‌دبستان شما این کار را نمی‌کند؟ ما با کتاب راهنمای والدین توانستیم خیلی از والدین را متقاعد کنیم. شما هم اگر به این کتاب دسترسی نداشتید، می‌توانید از کتاب راهنمای مربی آن را اسکن کنید و در اختیار والدین قرار دهید. مثلاً در قسمت آموزه‌های قرآنی، بر اساس برنامه تعلیم و تربیت پیش‌دبستانی، ۱۵ عبارت کوتاه قرآنی را به مجموعه ارائه داده‌اند که باید از آن‌ها استفاده شود. بعضی از این ۱۵ عبارت قرآنی تک‌کلمه‌ای مثل واصلحوا و بعضی از

و بعضی تغییرات پرسش داشت. سید کمال شهابلو گفت من در ادامه به این سؤال شما جواب خواهم داد. یکی دیگر از شرکت کنندگان دربارهٔ تعدد و تنوع کتاب‌ها و بسته‌های تربیت و یادگیری سؤالی مطرح کرد که مدرس کارگاه در این رابطه گفت: «همان‌طور که می‌دانید، برای کار در پیش‌دبستان مجموعه آموزش واحدی وجود ندارد. آثار به‌صورت چندتألیفی هستند و در هر شهر یا منطقه یک مجموعه کار می‌شود. مثلاً یزد یا اصفهان هر کدام یک بسته ارائه می‌دهند. از هر جایی یک بسته می‌آید و بسته‌ای که از نظر سازمان تعلیم و تربیت کودک بهترین باشد، انتخاب و معرفی می‌شود. حدود دو هفته مانده به اعلام نتایج برترین‌ها از نظر سازمان تعلیم و تربیت کودک، دغدغه‌ای که اینک مدنظر شماست، به ما اعلام شد. همکاران مجموعه ما به‌سرعت دست به کار شدند، تغییرات را اعمال کردند و به‌صورت یک فایل، از طریق کانال ارتباطی که با شما مریبان عزیز داریم، آن را در اختیار گذاشتند.»

با کودکانی که هیچ وعده ارتباط اجتماعی تا پیش از ورود به پیش‌دبستان با سایرین نداشته و به اصطلاح این شرکت کننده به‌صورت آکبند در اختیار مریبان قرار می‌گیرند، از جمله دغدغه‌های مطرح‌شده در این بخش از جلسه بودند.

در ادامه سید کمال شهابلو، یکی از فعالان این حوزه، در پاسخ به یکی از دغدغه‌های پرتکرار حاضران گفت: «با اجازه بحث را کمی عقب‌تر می‌برم تا به موضوع هجاها و این سؤال شما برسیم. در

در ادامه شخص دیگری پرسش‌هایی دربارهٔ حروف الفبا، صداهای پرکاربرد، تکرار کمتر یا بیشتر برخی هجاها و نکاتی از این دست را طرح کرد. همچنین فعالیت‌های مرتبط با کاربرگ‌های نوآموزان را با مدرس جلسه در

میان گذاشت. نسیم آینه‌دار به این سؤال‌ها جواب داد و در ادامه افزود: «راز شاداب‌بودن مریبان پیش‌دبستان و مهد کودک این است که همیشه با بچه‌ها کار و با آن‌ها زندگی می‌کنند. مجموعه همکاران انتشارات قصه و داستان همواره در طول این چند سال تلاش کرده‌اند بهترین‌ها را تقدیم شما مریبان عزیز کنند. هر کجا هم به تغییراتی نیاز بوده، در این زمینه به سرعت انجام دادند. دست شما در انتخاب فعالیت‌های پیشنهادی در این بسته باز است.

مجموعه همکاران انتشارات قصه و داستان همواره در طول این چند سال تلاش کرده‌اند بهترین‌ها را تقدیم شما مریبان عزیز کنند. هر کجا هم به تغییراتی نیاز بوده، در این زمینه به سرعت انجام دادند. دست شما در انتخاب فعالیت‌های پیشنهادی در این بسته باز است. شما بنا به تناسب و موقعیت کلاس می‌توانید فعالیت‌ها را با بچه‌ها کار کنید

کشور ما بسته‌های متعددی برای دورهٔ پیش‌دبستان تولید می‌شوند که شاید تعداد آن‌ها نزدیک به هزار بسته باشد. سازمانی به نام سازمان تعلیم و تربیت کودک وجود دارد که چهار سال است تأسیس شده است و فعالیت می‌کند. کارشناسان این سازمان در طول تابستان بسته‌ها را ارزیابی می‌کنند و از حدود هزار بسته به حدود ۳۰۰ بسته می‌رسند. با ارزیابی‌های بیشتر، این ۳۰۰ بسته هم به ۱۰۰ و ۲۰۰

شما بنا به تناسب و موقعیت کلاس می‌توانید فعالیت‌ها را با بچه‌ها کار کنید.»

پرسش و پاسخ در برنامه همچنان ادامه داشت. شرکت کنندگان سؤال‌های خود را مطرح می‌کردند و جواب می‌گرفتند.

و در نهایت حدود ۴۰ بسته می‌رسند. این بسته‌ها را به‌صورت بخشنامه به اداره‌های آموزش و پرورش سراسر کشور معرفی می‌کنند تا مؤسسان، مدیران و مریبان برای فعالیت‌های خود از این بین دست به انتخاب بزنند. این کار هم برای دورهٔ اول و هم برای دورهٔ دوم پیش‌دبستان انجام می‌شود. ولی کاری که سازمان تعلیم و تربیت کودک انجام می‌دهد این است که این بسته‌ها را رتبه‌بندی می‌کند. مثلاً اعلام می‌کند در دورهٔ دوم پیش‌دبستان، بستهٔ آ این امتیاز را و بستهٔ ب فلان امتیاز را کسب کرده است.

بهتر و مؤثرتر بودن برپایی کارگاه‌ها در فصل تابستان و پیش از شروع فعالیت مدرسه، ناآشنایی والدین با دلایل اجرای برخی فعالیت‌ها و ممنوعیت تعداد دیگری از فعالیت‌ها و اصرار آن‌ها به اجرای برخی آموزش‌ها مانند حروف الفبا و اعداد، به‌روزرسانی اطلاعات و محتواها، کار دشوار مریبان پیش‌دبستان در مواجهه

بسته‌ای که در حال حاضر در مورد آن صحبت

می‌کنیم یعنی بسته من می‌دانم من می‌توانم، امسال

من خودم به مدت ۱۴ سال در سازمان پژوهش معاون مدیر کل بودم. آن‌ها را می‌شناختم، چون کارشناسان ما در سازمان پژوهش بودند و بسته‌های ما را در دو سال گذشته تأیید کرده بودند. حال در سال سوم از ما می‌خواستند بخشی را تغییر دهیم. ما هم این تغییر را دو روزه اعمال کردیم. کتاب‌هایی که شما می‌بینید، این تغییرات را دارند. اگر به کتاب‌ها دقت کنید، به صورت چهار صفحه، چهار صفحه هستند. دو صفحه جنبه عمومی دارند، صفحه سوم تفکر و حل مسئله است و صفحه چهارم به صداآموزی مربوط است. یعنی هر سه صفحه در میان صداآموزی داریم. یعنی ما در این چهار کتاب باید تغییرات زیادی را اعمال می‌کردیم. این کتاب‌ها فقط به صورت نوشته نیستند که چند کلمه یا بند را عوض کنید، بلکه این نوشته‌ها تصویرهای مرتبط دارند و کار بسیار سخت است. به هر حال ما این کار را انجام دادیم، ولی کتاب مری را نتوانستیم تغییر دهیم. فرصت نداشتیم. بعد گفتیم چه کار کنیم که تغییرات کتاب مری را به شما اطلاع دهیم؟ تصمیم گرفتیم تغییرات کتاب راهنمای مری را در کانال ایستا قرار دهیم. چون فکر کردیم اگر خواهیم این تغییرات را نگه داریم و سال بعد به شما بگوییم، به مدت یک سال مریبان در کتاب نوآموز چیز دیگری خواهند دید و در کتاب راهنمای مری چیزی دیگر. بنابراین، این کتاب را در کانال قرار دادیم. من امروز شماره‌های تماس شما را می‌گیرم و لینک کانال

ما خیر دادند. یعنی ما فرصتی کمتر از چند روز برای اعمال این تغییرات و چاپ کتاب‌ها داشتیم. فرایند چاپ کتاب هم زمان می‌برد. این طور نیست که در ظرف مدت دو سه روز بتوانیم کتاب‌ها را چاپ کنیم و در اختیار شما قرار بدهیم. البته ما به صورت شبانه روزی تلاش کردیم و نکاتی را که این سازمان در مورد هجاها روی آن‌ها تأکید داشت، پیاده کردیم و در قالب فایل در اختیار دوستان قرار دادیم تا کارها مطابق دستورالعمل جدید سازمان تعلیم و تربیت کودک دنبال شوند.»

وی هجاها و صداها و کارهایی را که باید انجام شوند تا مریبان راحت‌تر و بهتر بتوانند فعالیت‌ها را در کلاس دنبال کنند تشریح کرد و افزود: «ما سه نوع هجا داریم: تک حرفی، دو حرفی و سه حرفی یا بیشتر. هجای تک حرفی مثل ن، ت، هجای دو حرفی مثل ری، می. هجای سه حرفی و بیشتر مانند ایست، باز.

به هجای تک حرفی، مثل ب یا د، هجای کوتاه می‌گوییم. به دو حرفی هجای بلند می‌گوییم. هجای سه حرفی و بیشتر مثل هان و بان. به ما گفتند باید چهار عنوان از کتاب خود را تغییر دهید و کار را روی هجاها ببرید. ما باید این کار را انجام

کتاب‌هایی که شما می‌بینید، این تغییرات را دارند. اگر به کتاب‌ها دقت کنید، به صورت چهار صفحه، چهار صفحه هستند. دو صفحه جنبه عمومی دارند، صفحه سوم تفکر و حل مسئله است و صفحه چهارم به صداآموزی مربوط است. یعنی هر سه صفحه در میان صداآموزی داریم.

به هجای تک حرفی، مثل ب یا د، هجای کوتاه می‌گوییم. به دو حرفی هجای بلند می‌گوییم. هجای سه حرفی و بیشتر مثل هان و بان.

به ما گفتند باید چهار عنوان از کتاب خود را تغییر دهید و کار را روی هجاها ببرید. ما باید این کار را انجام

و در مورد دلیل ممنوعیت آموزش الفبا و اعداد آگاهی پیدا کنند، خوب است.»

همه ما روزی معلم پایه اول ابتدایی بوده ایم. بچه های که دائم در کلاس ناآرام است و همه چیز را قبل از کلاس می داند، حوصله همه را سر می برد. باید به نوعی اولیا را توجیه کنید. به آن ها بگویید ما مفهوم عدد را آموزش می دهیم و بچه تفاوت بین ۲ و ۴ را می فهمد و متوجه می شود که ۴ بزرگ تر از ۲ است، اما این را که ۳ را بنویسد و ۱ تا ۱۰ را حفظ کند، آموزش نمی دهیم.

آنچه ما در این کتاب ها و بسته می گوئیم، چیزی است که ایدئال و استاندارد است و ما بر اساس راهنمای تدوین و تألیف بسته های پیش دبستان عمل می کنیم.» او در ادامه تأکید کرد: «به طور مثال، امروزه قانون این است که هر کسی داخل ماشین نشست، باید کمربند ایمنی خود را ببندد. آیا

همه این کار را انجام می دهند؟ خیر! یا عابر باید وقتی چراغ سبز است عبور کند. ولی می بینیم وقتی چراغ قرمز است، باز هم عابر عبور می کند. ما آنچه را استاندارد است می گوئیم، ولی امکان دارد مربیانی باشند که تحت تأثیر مؤسس قرار بگیرند و آموزش هایی دیگر بدهند. ما با آن ها کاری نداریم و بازخواست نمی کنیم، خودمان راه و روش درست را می گوئیم.

یک مثال خدمت شما عرض می کنم. فرزند یکی از اقوام ما در مهد کودک بیمارستان میلاد است. پدر این کودک در بیمارستان میلاد کار می کند و فرزند او نیز برای پیش دبستان به این مرکز می رود. ایشان با من

را نیز برایتان ارسال می کنم. توضیحات تغییرات را آنجا آورده ایم. وقتی روی لینک می زنید، به صورت مستقیم به همان صفحه ای که می خواهید می روید.»

مدیر تولید انتشارات قصه و داستان در ادامه یادآور شد: «توجه کنید که در اعداد و حروف و به خصوص در اعداد، ما اصلاً آموزش مستقیم نمی دهیم. اما با مفهوم آن ها کار داریم. برای اینکه وقتی من به عنوان معلم اول ابتدایی وارد کلاس می شوم و می خواهم این آموزش ها را ارائه دهم، کار سخت نشود.

کار شما به عنوان مربی در پیش دبستان تربیت است. آموزش حروف الفبا و اعداد را وظیفه شما نمی دانیم و باید نکات را به صورت مفهومی منتقل کنید. مثلاً بچه باید بداند اگر مثلاً دو صندلی در کنار هم هستند، از لحاظ مفهومی دو است. ولی اینکه عدد ۲ را به او یاد بدهیم و بچه بخواند نوشتن

آن را انجام دهد، به دوره ابتدایی مربوط است. درباره حروف الفبا نیز به همین شکل است. یعنی ما هجاها و صدا را به بچه یاد می دهیم، اما حروف را آموزش نمی دهیم. این موضوع دلایل متعددی دارد. اگر در گوگل جست و جو کنید، می بینید ده ها نتیجه خیلی استاندارد و معتبر می گویند ما حروف الفبا و اعداد را در پیش دبستان آموزش نمی دهیم. چون وقتی بچه در پیش دبستان حروف الفبا و اعداد را یاد بگیرد، وقتی وارد پایه اول ابتدایی می شود، هم برای بچه های دیگر و هم معلم مشکل ایجاد می کند و هم خودش خسته می شود. اینکه به والدین بگوییم کتاب راهنمای والدین را بخوانند

همه ما روزی معلم پایه اول ابتدایی بوده ایم. بچه ای که دائم در کلاس ناآرام است و همه چیز را قبل از کلاس می داند، حوصله همه را سر می برد. باید به نوعی اولیا را توجیه کنید. به آن ها بگویید ما مفهوم عدد را آموزش می دهیم و بچه تفاوت بین ۲ و ۴ را می فهمد

هجای کشیده را به بچه آموزش دهیم. البته استفاده از کلمه آموزش غلط است، چون ما در دوره پیش دبستان آموزش نداریم.»

کتاب راهنماست، فعالیت‌ها را شما انتخاب کنید

او همچنین خطاب به حضاران یادآور شد: «سؤالی را که باید مطرح می‌کردید نپرسیدید. خانم آینه‌دار گفتند که ما هر کتاب را برای دو ماه سال تحصیلی در نظر گرفته‌ایم. در صورتی که سال تحصیلی پیش دبستان از ۱۵ مهر شروع می‌شود و ۱۵ روز هم از فروردین ماه تعطیل است. این بدان معناست که شما در استفاده از این بسته کاملاً دستتان باز است. لازم نیست ورق به ورق آن را انجام دهید. مثلاً در کتاب در مورد مهارت‌های عمومی چیزی می‌بینید و در کتاب راهنمای مربی هم در مورد آن توضیح داده شده است. ولی اگر مربی خلاق باشد، نباید خودتان را دائم در چارچوب یک کتاب نگه دارید. این کتاب به‌نوعی برای شما راهنماست و خطی را به شما نشان می‌دهد، ولی اینکه شما به بچه چه زمانی استراحت دهید و چه فعالیت‌هایی را در نظر بگیرید، با شماست.»

یکی از تفاوت‌های مهم پیش دبستان با دبستان این است که شما محدود به اینکه حتماً صفحه‌های خاصی را تدریس کنید، یا امتحان بگیرید و نمره دهید، نیستید. یعنی شما بچه را فقط با خودش مقایسه می‌کنید. قسمت ارزشیابی که در آخر کتاب آمده است، برای ارزشیابی مربی هم هست. شما هیچ نواآموزی را با نواآموز دیگر مقایسه نمی‌کنید. در ارزشیابی هم نکات مثبت بچه را می‌نویسید. مثلاً اینکه نقاشی خوب می‌کشد.

می‌خواهم بگویم کلاً خود را پایبند این نکنید که مثلاً چهار کتاب و راهنمای مربی دارید. شما در کتاب راهنمای مربی هزار فعالیت دارید. آیا شما می‌توانید همه آن را انجام دهید؟ خیر. بلکه می‌توانید از بین آن‌ها انتخاب کنید.

یک مجموعه عبارت کوتاه قرآنی در این بسته داریم که یکی از قاریان رتبه بین‌المللی آن‌ها را خوانده است. ممکن است شما صوت آن را بگذارید و در کلاس پخش کنید. یا برای قسمت قصه و شعر، از بچه‌های رادیو نمایش خواستیم آن‌ها را بخوانند. ممکن است شما آن‌ها را پخش کنید یا بچه دوست داشته باشد صدای شما را بشنود و خودتان آن را بخوانید. قطعاً نواآموزان کلاس

تماس گرفت و گفت، از بسته ما برای آموزش فرزندش استفاده می‌کنند، ولی در کنار آن‌ها دو کتاب دیگر به نام‌های آموزش اعداد در پیش دبستان و آموزش الفبا در پیش دبستان نیز به کودک داده بودند. بنابراین آن‌ها از همین بسته استفاده می‌کنند، ولی در کنار آن این کتاب‌ها را نیز دارند.

اگر شما هم تحت تأثیر مؤسس، مدیر یا چیز دیگری قرار می‌گیرید، ما کاری نداریم، ولی آموزش استاندارد چیزی است که خدمت شما عرض می‌کنیم و بچه باید در دوره‌های پیش ۱ و پیش ۲ این اعداد و الفبا را به‌صورت مفهومی بفهمد.»

در ادامه یکی از حضاران گفت: «در مورد اینکه بعضی از صداها در کتاب نیامده‌اند نیز توضیح دهید. مثلاً اینکه س آمده است، ولی صدایش نیامده است.»

شهابلو در جواب گفت: «این

مسئله بر اساس همان موضوعی که خدمت شما عرض کردم، است. چون شما نمی‌خواهید صدا را روی یک حرف خاصی آموزش دهید، بلکه می‌خواهید هجا را آموزش دهید. مثلاً شاید در یک صفحه فقط از پ استفاده شده باشد. در صورتی که شما فقط می‌خواهید هجا را آموزش دهید. بنابراین مهم نیست کدام یک از حروف الفبا در کتاب هست یا نیست. چون شما از چارچوب آموزش حروف بیرون آمده‌اید. شما باید با صدا و هجا کار کنید. مثلاً هجای تک‌حرفی مانند ر، دو حرفی مانند رو، ری، را. هجای بیشتر از سه حرف نیز مانند نیست. هجای بیش از سه حرف را هجای کشیده می‌گویند. مثلاً می‌خواهیم این

یکی از تفاوت‌های مهم پیش دبستان با دبستان این است که شما محدود به اینکه حتماً صفحه‌های خاصی را تدریس کنید، یا امتحان بگیرید و نمره دهید، نیستید. یعنی شما بچه را فقط با خودش مقایسه می‌کنید

شما صدای شما را بیشتر از شخصیت‌هایی که در آن رمزیندها هستند، دوست دارند.

پس خلاقانه عمل کنید. فعالیت‌ها عیناً نباید شبیه کتاب انجام شوند. بلکه دست شما باز است.»

این بار یکی دیگر از مربیان شرکت‌کننده گفت: «در مورد فعالیت‌های هر کتاب که انجام می‌دهیم، مانند کتاب بدن من، در صفحه‌های آن فعالیت‌های زیادی وجود دارند. گاهی بعضی از بچه‌ها گنجایش انجام همه فعالیت‌ها را ندارند. من مثلاً در صفحه‌ای که برای یافتن تفاوت‌ها بود، از بچه‌ها می‌خواستم فقط چند تفاوت را پیدا کنند.»

در ادامه نسیم آیینه‌دار مربی پیش‌دبستانی و مدرس جلسه در پاسخ گفت: «چون چندبار به آن مراجعه شده است، ممکن است بعضی از بچه‌ها بگویند ما آن را انجام داده‌ایم و دیگر انجام نمی‌دهیم.»

دوباره شرکت‌کننده دیگری گفت: «ما مهارت‌های آموزشی داریم و زمان کمی داریم. اینکه می‌فرمایید می‌توانیم گزینه‌هایی را انتخاب کنیم، مدیریت ما آن را نمی‌پذیرد و می‌گوید تمام صفحه‌ها باید کار شوند. ممکن است از آموزش و پرورش بیایند و صفحه‌ها را باز کنند و ببینند بعضی از قسمت‌های آن

انجام نشده است.»

سید کمال شهابلو پاسخ داد: «این موضوع باید فرهنگ‌سازی شود.

نکته‌ای به شما بگویم و خیالتان را راحت کنم. البته اینکه مدیر از شما بخواهد نکته دیگری است. به‌طور کلی پیش‌دبستانی غیرمتمرکز است و وزارت آموزش و پرورش و سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی و سازمان تعلیم و تربیت کودک برنامه و سند را می‌دهند و می‌گویند ۱۱ حوزه یادگیری و ۱۱ هدف یادگیری

را می‌گوییم و ۴ مهارت که کودک به‌طور کلی باید یاد بگیرد، عنوان می‌شود. شما این ۱۱ حوزه و ۱۱ هدف و ۴ مهارت را ببینید. این ۴ مهارت، مهارت‌های دیداری، شنیداری، نوشتاری و خواندنی هستند. خواندن در پیش‌دبستان به‌صورت قصه‌گفتن است. نوشتار در پیش‌دبستان به‌صورت رنگ‌آمیزی است. همین که پاپالو تصویری را با خط به یک گل وصل می‌کند، به معنای مهارت نوشتاری است.

بنابراین چیزهای کلی را به ما می‌گویند و از ما می‌خواهند محتوا را آماده کنیم. وقتی محتوا آماده می‌شود، از نظر اینکه با کدام هدف مطابقت دارد،

بررسی می‌شود. در صورت مطابقت، با ارسال بسته موافقت می‌شود.

کمتر پیش می‌آید که کسی به کلاس شما بیاید و ایراد اساسی از کارتان بگیرد. شاید در منطقه ۱۷ مراکز باشد که اصلاً این بسته را تهیه نکرده باشند.»

● شاید شما یک کار مهارتی داشته باشید و کلاس کشش نداشته‌باشد و بخواهم با بچه‌ها بازی کنید. مثلاً شاید در مورد آموزش بهداشت فردی، دو صفحه از کتاب را بچه‌ها کشش داشته باشند. در صورتی که در این مبحث چهار صفحه در نظر گرفته شده باشد و من به جای دو صفحه بخواهم کار دیگری انجام دهم.

● یک چیز کلی را خدمت شما عرض می‌کنم. یک تعریف از هوش وجود دارد که می‌گوید آدم باهوش خود را با شرایط تطبیق می‌دهد.

● ما می‌خواهیم همین کار را انجام دهیم، ولی مدیریت قبول نمی‌کند. یعنی انعطاف در آموزش را نه مدیران و نه آموزش و پرورش توجیه نیستند.

● آموزش و پرورش کاملاً توجیه است. چون دو سال پیش، منطقه می‌گفت مثلاً در بالای کاربرگ حتماً باید اسم و مشخصات باشد و ما گفتیم چه لزومی دارد؟ شاید بخواهیم با بچه‌ها کاری انجام دهیم که

در یک برگه A4 باشد و بچه‌ها آنجا کار خود را انجام دهند. به من گفتند اداره ایراد می‌گیرد. من به منطقه رفتم و گفتم من به کارم علاقه دارم و در لحظه به ذهن من رسیده است که در کلاس این کار را انجام دهم.

ما همه مربی هستیم و این ناپایداری بین آموزش‌ها باعث ایجاد تفرقه بین ما می‌شود. من به‌عنوان مربی وقتی وارد کلاس می‌شوم و می‌خواهم فلان چیز را آموزش دهم، فکر می‌کنم از بقیه جلوتر هستم. همین یک نکته باعث می‌شود همه همکاران خود را زیر سؤال ببرم. متأسفانه ما باید این موضوع را یاد بگیریم. می‌گویند یک دست صدا ندارد. ما باید همگی فرهنگ‌سازی را از خودمان شروع کنیم.

آیینه‌دار افزود: حرف مربی را که می‌گوید اولیا قبول نمی‌کنند من نمی‌پذیرم، در ابتدای سال تحصیلی که جلسه با اولیا تشکیل می‌شود، چون اکثر والدین تک فرزند هستند، مثلاً به من می‌گویند مواظب باشید بچه نیفتد. این بچه را روی چشم بگذارید. من فقط این بچه را دارم!

ولی ما وظیفه نگهداری از بچه‌ها را نداریم. مربی

این ۴ مهارت، مهارت‌های دیداری، شنیداری، نوشتاری و خواندنی هستند. خواندن در پیش‌دبستان به‌صورت قصه‌گفتن است. نوشتار در پیش‌دبستان به‌صورت رنگ‌آمیزی است. همین که پاپالو تصویری را با خط به یک گل وصل می‌کند، به معنای مهارت نوشتاری است

چه دهان بزرگی دارد! زبانش را ببینید! اینها همه چیزهایی هستند که واقعا در ذهن بچه‌ها می‌مانند و حتی اگر ۲۰ سال هم بگذرد، فراموش نمی‌شوند. یا مثلاً آزمایش درست کردن بستنی یا حل کردن شکر در آب چقدر خوب است. از مادرها می‌خواستیم آن را داخل فریزر بگذارند تا بچه‌ها بستنی یخی را به‌عینه ببینند. این‌ها همه برای بچه‌ها جذاب هستند. این فعالیت‌ها باعث می‌شوند تثبیت یادگیری در بچه‌ها صورت بگیرد.

صفحه ۱۱ کتاب راهنما را حتماً یک

بار خودتان برای اولیا توضیح دهید. موارد ممنوعه در پیش‌دبستان هستند. آن‌ها به‌خوبی قانع می‌شوند. من مطمئنم مربیان می‌توانند حتی اگر به اشتباه هم باشد، اولیا را قانع کنند.

پس در کلاس پیش‌دبستان همه چیز در دست مربی است. اگر این وظیفه و کار با کودک را قبول کردیم، به قول آن شعر که: چون که با کودک سر و کارت فتاد، پس زبان کودکی باید گشاد، باید مثل کودک شویم. مثلاً در صفحه ۱۱ کتاب راهنمای والدین

آمده است اصلاً بچه‌ها را با هم مقایسه نکنید. وقتی مثلاً می‌گوییم مریم چقدر نقاشی قشنگی کشیدی و بعد به سحر می‌گوییم به مریم نگاه کن و بهتر رنگ کن، با این کار سحر را زیر سؤال می‌بریم و ناخودآگاه مقایسه شکل می‌گیرد.

یا در مورد سؤال‌های انتزاعی خیلی به بچه‌ها جواب نمی‌دهیم. چون در این دوره بچه سؤال‌های زیادی می‌پرسد، ولی خیلی پیگیر جواب آن‌ها نیست. مثلاً می‌پرسند خدا چه رنگی است؟ این سؤال را به خودش برگردانید و بپرسید به نظر خودت چه رنگی است؟ یعنی سؤال او را با سؤال جواب دهید تا ذهن بچه خیلی درگیر

توانمند و خلاق اگر از کار و ایده خود مطمئن باشید، خیلی حرف‌ها برای گفتن دارد و می‌تواند کار خود را با این بسته و این کتاب راهنمای والدین به‌خوبی انجام دهد. اگر کتاب والدین به دستتان نرسیده است، حتماً آن را از پشت کتاب‌ها اسکن کنید و داشته باشید.

اگر به صفحه ۱۰ کتاب راهنمای والدین نگاه کنید، ۴ رمزینه دارد که اگر اولیا آن‌ها را اسکن کنند، پی‌دی‌اف ۸ صفحه‌ای برای آن‌ها باز می‌شود که هر صفحه آن پنج فعالیت برای اولیا گذاشته است. مثلاً دید در شب برای فعالیت نوزادان در نظر گرفته

شده است. چون ما شب‌ها بچه‌ها را نمی‌بینیم، از اولیا خواسته شده است اگر دوست داشتند، بچه را شب بیرون ببرند تا بتواند مشاهده کند و ببیند در آسمان چه چیزهایی را می‌توان دید. یا می‌گوییم اولیای عزیز ما این موقعیت را که بچه را به ناوایی ببریم تا روند تشکیل و پخت نان را ببیند، نداریم. اگر تمایل دارید، با بچه همراه شوید تا بچه روند خمیر کردن تا نان‌پختن را به چشم ببیند. یا مثلاً نحوه استفاده از مترو، اتوبوس، عابر پیاده و پل عابر

را به بچه‌ها آموزش دهید، چون ما امکان انجام آن را نداریم. درست است که بچه هر روز آن را می‌بیند، ولی وقتی با شعر یا چیز دیگری با بچه همراه شوید و بچه آن را تجربه کند، در ذهن او خواهد ماند و امکان ندارد آن را فراموش کند.

یا در مورد آزمایش‌هایی که در کلاس انجام می‌دهیم، به نظر شما چرا ما در کلاس آزمایش انجام می‌دهیم؟ برای تثبیت یادگیری.

مثلاً من پارسال لاک‌پشت گوشت‌خوار به کلاس برده بودم. وقتی گوشت را بالا می‌گرفتیم و آن‌ها می‌پریدند و آن را می‌خوردند، بچه‌ها تعجب می‌کردند و می‌گفتند

صفحه ۱۱ کتاب راهنما را حتماً یک بار خودتان برای اولیا توضیح دهید. موارد ممنوعه در پیش‌دبستان هستند. آن‌ها به‌خوبی قانع می‌شوند. من مطمئنم مربیان می‌توانند حتی اگر به اشتباه هم باشد، اولیا را قانع کنند

مدرس جلسه در پایان صحبت‌های خود نیز گفت: «یک بار من قصه اجرا می‌کردم. طوری فضای ترس را در اجرا آورده بودیم که معاون اجرایی با تعجب در کلاس را باز کرد. فکر کرد واقعا چیزی وارد کلاس شده است. بچه‌ها از این فضا لذت می‌بردند.

در شعرهایی که برای بچه‌ها می‌خوانید، حتما لحن و بیان را رعایت کنید. وقتی حوصله و انرژی ندارید، اجازه دهید با اسکن کتاب‌ها، بچه‌ها همان را ببینند و گوش کنند. ولی وقتی انرژی دارید، حتما اجرا کنید و اجازه دهید بچه‌ها استفاده کنند، چون مربی در کلاس عشق است، عشق بچه‌ها را از آن‌ها نگیرید.»

کودکانی فعال، پویا، باانگیزه و موفق

در بخش پایانی جلسه، شکوفه مخاطب، معاون آموزش ابتدایی منطقه ۱۷ آموزش و پرورش تهران، ابتدا از خانم حسین‌خانی، مدیر مدرسه حضرت

معصومه (س)، به خاطر میزبانی این کارگاه تشکر و قدردانی کرد و از گروه انتشارات قصه و داستان به دلیل برگزاری این کارگاه و پوشش خبری برنامه سپاسگزاری کرد و گفت: «از شما مربیان عزیز که با شادی، نشاط و انگیزه بالا در این جلسه شرکت کردید تا ضمن کسب تازه‌ترین تجربه‌ها، اطلاعات لازم را در کلاس‌های خود در اختیار کودکان قرار بدهید نیز به سهم خود سپاسگزاریم.»

وی همچنین از مربیان خواست: «ضمن احترام به سنت‌ها، این را

بدانید که بچه‌ها امانت‌های خانواده‌ها در نزد شما هستند و باید به بهترین شکل زمینه تربیت آنان را فراهم آورید. دوره پیش‌دبستان بسیار مهم و حساس است و اگر ما در این دوره به‌خوبی در تربیت کودکان تلاش کنیم، آنان در سنین بالاتر به کودکانی فعال، پویا، باانگیزه و موفق تبدیل می‌شوند. لذا در این رابطه باید همواره مطالعه کنیم و دانش خود را به‌روز نگه داریم. انجام کار گروهی و مشارکتی را باید در همین سن به کودکان یاد بدهیم. یادمان باشد، در این دوران اغلب خانواده‌ها تک‌فرزند هستند و آموزش‌های پیش‌دستانی در زمینه تربیت و یادگیری بسیار مفید و مؤثرند.»

موضوع نشود.»

آیینه دار در ادامه این پاسخ‌گویی به پرسش‌ها اضافه کرد: «همان‌طور که گفتیم، آموزش مستقیم و تکلیف اصلا نداریم. هر کاری انجام می‌دهیم، در کلاس است. فعالیت‌هایی را که به اولیا مربوط هستند یا خودشان اسکن می‌کنند یا شما اسکن می‌کنید و به آن‌ها می‌گویید که اگر خواستند انجام دهند. البته همان‌طور که گفتیم،

اجباری در آموزش وجود ندارد. یکی از دوستان گفتند مثلا دو صفحه انجام می‌دهند و بقیه را انجام نمی‌دهند. دقیقا همین‌طور است. اگر بچه‌ها دوست داشتند انجام می‌دهیم و اگر دوست نداشتند انجام نمی‌دهیم. البته اگر فعالیت ما خلاقانه و جذاب باشد، حتی بچه‌ای که در فعالیت‌های کلاس شرکت نمی‌کند، خودش می‌آید و شرکت می‌کند. همکاران عزیز! در کتاب راهنمای

مربی مطالب زیادی آمده‌اند. از شما خواهش می‌کنم حتما یک بار آن را مرور کنید و بعد وارد کلاس شوید. آقای شهابلو درست گفتند که فقط به کتاب پایبند نباشید و از خلاقیت خود استفاده کنید. ولی من اولین بار که این کتاب را دیدم، گفتم این کتاب راهنما کتابی است که حتی اگر مربی بدون سابقه کار هم یک بار آن را بخواند و وارد کلاس شود، می‌تواند بهترین‌ها را در کلاس رقم بزند. من واقعا به این کتاب ایمان و اعتقاد دارم. با اینکه من

سیزده سال است که با کودک کار می‌کنم، باز هر زمان به این کتاب مراجعه می‌کنم، خیلی چیزهای آن برای من تازگی دارند و جذاب هستند. واقعا از فعالیت‌های آن لذت می‌برم. به علاوه اینکه یک مجموعه فعالیت اضافه بر سازمان هم دارد که می‌توانید آن‌ها را هم استفاده کنید. به قول آقای شهابلو، درست است که شعر، قصه و فیلم‌های مجموعه ما با صداهای خوب گروه رادیو نمایش اجرا شده‌اند، ولی از مربیان توانمند خواهش می‌کنم آن‌ها را به‌صورت زنده با زبان بدن و لحن مناسب برای بچه‌ها اجرا کنند. با این کار بچه خود را در فضای قصه قرار می‌دهد.»

شکوفه مخاطب:
از شما مربیان عزیز که با شادی، نشاط و انگیزه بالا در این جلسه شرکت کردید تا ضمن کسب تازه‌ترین تجربه‌ها، اطلاعات لازم را در کلاس‌های خود در اختیار کودکان قرار بدهید نیز به سهم خود سپاسگزاریم

« با افتخار مربی پیش دبستانی هستیم

در پایان جلسه فرصتی فراهم آمد تا بتوانیم از نظرات چند نفر از شرکت کنندگان در کارگاه توانمندسازی بیشتر بدانیم و بپرسیم برپایی کارگاه‌ها چه تأثیری در توانمندسازی آنان دارد. همچنین خودشان چه تجربه‌هایی در این زمینه دارند تا کلاس‌های پیش دبستانی را با کیفیت بالاتری برگزار کنند. قبل از گفت‌وگو با این چند نفر، با آنان آشنا می‌شویم.

و بازی صورت بگیرد. بر این تأکید می‌شود که شما مربی پیش هستید تا معلم کلاس اول؛ پس به هیچ عنوان نوشتن حروف و اعداد را آموزش ندهید.»
سرآبادانی: «تقریباً سالی یک بار برگزار می‌شود. مباحثی پیرامون آموزش در پیش دبستان و راهکارها و توضیحاتی راجع به کتاب و تفاوت و تفکیک پیش دبستان از دوره ابتدایی.»

● برپایی کارگاه‌های توانمندسازی، مانند کارگاهی که روز پنجشنبه ۱۷ آبان برگزار شد را چگونه ارزیابی می‌کنید و به نظر شما حضور مربیان در این کارگاه‌ها به افزایش توانایی و قابلیت‌های آنان چه کمکی می‌کند؟

تراب‌پور: «صحبت‌ها خیلی کلی و جامع هستند و پاسخ به سؤالی که ممکن هر مربی داشته باشد، با توجه به کتابی که در اختیار دارد، بسیار بسیار آموزنده و مفید است. ای کاش در طی سال چندین بار برگزار شود.»

سرآبادانی: «کارگاه توانمندسازی به مربیان و به خصوص دوستان و مربیانی که تازه در آغاز این راه هستند کمک شایان و قابل توجهی می‌کند. همچنین باعث تبادل تجربه و همکاری بیشتر بین مربیان می‌شود.»

نژاد حسینی: «به نظر من خیلی خوب است، چون می‌توانیم یاد بگیریم بهترین روش‌های کار در حوزه تربیت و یادگیری با بچه‌ها چگونه است و در کلاس چطور باید رفتار کنیم. بارها اتفاق افتاده است که والدین از ما خواسته‌اند حروف الفبا را

« زینت سرآبادانی، کارشناس ارشد علوم تربیتی با گرایش برنامه‌ریزی آموزشی است و حدود ۱۷ سال سابقه کار پیش دبستان دارد. او با عشق و علاقه، پیش از آنکه شروع به گفت‌وگو کند، گفت: «من با افتخار مربی پیش دبستانی هستم.»

« بهناز تراب‌پور، فوق دیپلم رشته تجربی و دارای مدرک مربیگری پیش دبستانی است. حدود ۱۰ سال است که به‌عنوان مربی فعالیت می‌کند.

« سحر نژاد حسینی با چهار سال سابقه در مدرسه شهید جعفرپور منطقه ۱۷ فعالیت می‌کند و مدرک کارشناسی روان‌شناسی دارد.

« سمیرا سادات میرطاهری مربی مدرسه شهید رسولی است و لیسانس ریاضی محض دارد. او چند سالی است که در پیش دبستان دوره دوم فعالیت دارد.

● اصولاً هر چند وقت یک بار دوره‌های آموزشی بازآموزی برای شما تشکیل می‌شوند و عمده مباحثی که در این دوره‌ها مطرح می‌شوند، شامل چه موضوعاتی هستند؟

میرطاهری: «امسال سال اول بود که در این دوره شرکت کردم. بیشتر درباره تغییرات کتاب‌ها و منابع آموزشی صحبت شد.»

تراب‌پور: «معمولاً سالی یک بار دوره برگزار می‌شود و درباره اینکه چه آموزش‌هایی می‌توانیم داشته باشیم صحبت می‌شود. اینکه آموزش حتماً غیرمستقیم باشد و همراه داستان

به فرزندان آنان یاد بدهیم. اما برپایی چنین کارگاه‌هایی، به‌صورت اصولی به ما یاد می‌دهد چرا انجام چنین کارهایی ممنوع است و ما با دلایل علمی می‌توانیم به‌راحتی این موارد را با والدین در میان بگذاریم. حضور در چنین کارگاه‌هایی باعث می‌شود بتوانیم با نکات مهم این کار آشنا شویم و دلایل انجام‌دادن یا انجام‌ندادن کاری را بدانیم. من در حال حاضر با بسته من می‌دانم من می‌توانم کار می‌کنم. این بسته تغییرات خوبی داشته است و من امروز آمده‌ام تا از نزدیک اطلاعات جدید در این باره دریافت کنم.»

میرطاهری: «برای خود بنده که سال اولم بود در کارگاه شرکت کردم، واقعا آموزنده بود. اطلاعاتی که در مورد کتاب و نحوه آموزش داده شد، بنده را به فکر استفاده از روش‌های دیگر در ادامه مسیر انداخت.»

● با توجه به رشد و شکوفایی کودکان نسل امروز به دلیل پیشرفت‌های علمی و فناوری و ارتباط بچه‌ها با آن‌ها، از نظر شما مربی موفق باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد و چگونه خود را آماده کند تا بتواند با چنین بچه‌هایی در ارتباط باشد و در تربیت و یادگیری آنان موفق عمل کند؟

سرآبادانی: «مربی پیش‌دبستان باید در کلاس به‌گونه‌ای رفتار کند که نوآموز پیش‌دستانی بتواند با او ارتباط صمیمانه داشته باشد. باید در ابتدا احساس دوستی و مهربانانه با نوآموز برقرار کند. مربی پیش‌دبستان باید علم و دانش خود را به روز کند و از فناوری روز آگاهی و اطلاع کامل داشته باشد.»

میرطاهری: «خودم چون پسر بچه‌ای تقریباً هم‌سن و سال با بچه‌های کلاس‌م دارم، از علاقه‌های بچه‌ها به فناوری و وسایل پیشرفته آگاه هستم. سعی کردم در این مورد همراه و همگام بچه‌ها باشم. در این باره مربی باید از همه موارد علمی آگاهی کامل داشته باشد تا پاسخ‌گوی سؤال‌های نوآموزان باشد.»

تراب پور: «به نظر من، مربی در درجه اول باید بسیار شاد و با حوصله و خلاق باشد و بتواند با هر ابزاری که در اختیار دارد، کلاس را جذاب و شاد برگزار کند تا نوآموزان عزیز با ذوق و شوق بیشتری طالب کلاس باشند. با توجه به اینکه امروزه نوآموزان عزیز از طریق رسانه‌ها، بازی‌های جذاب و فکری زیادی را پیگیری می‌کنند، بهتر است مربیان هم به‌روز باشند و بتوانند بهترین بستر را برای آموزش فراهم کنند.»

● همان‌طور که سخنرانان محترم در جلسه مطرح کردند، لازم است در این زمینه از بسته تربیت و یادگیری جامع و مفیدی کمک بگیریم. بسته‌ای را که در این جلسه معرفی شد، از نگاه خودتان چگونه ارزیابی می‌کنید؟

سرآبادانی: «بسته‌ای که مطرح شد، بسیار جامع و کامل است و کمک بزرگی به مربی و نوآموز می‌کند.»

تراب پور: «بسته من می‌دانم من می‌توانم یکی از بهترین مجموعه‌هایی است که با تنوع‌پذیری بالا در طول چند سال

سابقه کاری در اختیار دارم. البته لازم به ذکر است که سال قبل، به دلیل کامل بودن نشانه‌ها، که به‌صورت هم‌آغاز و هم‌پایان و گفتاری و تصویری آموزش می‌دهیم، خیلی کامل‌تر بود. نژاد حسینی: «من سال گذشته همین کتاب را کار کردم و امسال با تغییرات جدیدی که انجام شده است، باز هم همین کتاب را کار می‌کنم. من این بسته را در مقایسه با برخی کتاب‌های دیگری که دیده‌ام، خیلی بهتر و موفق‌تر می‌دانم. اطلاعات خیلی خوب و مفیدی در اختیار ما قرار می‌دهد. اتفاقاً بچه‌ها خیلی از این کتاب‌ها خوششان می‌آید و فعالیت‌های این بسته را بسیار دوست دارند. برای مثال تصویرهای رنگی بسیار خوب، زیبا و قشنگی دارد که توجه بچه‌ها را جلب می‌کند.»

من در کلاس خودم امکانات چندانی ندارم، اما بچه‌ها به شعرها و فایل‌های صوتی علاقه زیادی دارند که من آن‌ها را با اسپیکر در کلاس پخش می‌کنم. بچه‌ها بارها و بارها خواستار تکرار آن هستند. البته در حدی که بتوانم فیلم‌ها را با گوشی خودم برای بچه‌ها نمایش می‌دهم، اما امکان پخش آن را در کلاس ندارم. از طرف دیگر، یک گروه و کانال داریم که من فیلم‌ها را در آنجا عرضه می‌کنم و بچه‌ها در منزل از طریق تلفن همراه والدین به تماشای آن‌ها می‌نشینند.»

میرطاهری: «اگر نقص‌هایی را که بسته معرفی شده در مورد ترتیب آواها و حروف دارد در نظر بگیریم، بسته کاملی برای کمک به مربی و والدین است.»

● شما به‌عنوان مربی در طول سال چگونه برنامه‌ریزی می‌کنید تا بتوانید از فایل‌های صوتی تصویری فیلم، کلیپ و امثال آن در این بسته، در مسیر تربیت و یادگیری کودکان به‌خوبی بهره ببرید؟ همچنین، استفاده از این فایل‌های صوتی تصویری و امثال آن چه کمکی می‌کند تا بتوانید تربیت و یادگیری را بهتر و مؤثرتر با بچه‌ها کار کنید؟

میرطاهری: «من بیشتر با استفاده از زمان‌بندی کتاب و استفاده از روزهای خاص در ماه یا هفته، سعی می‌کنم از فایل‌های صوتی استفاده کنم. فایل‌های تصویری را بیشتر برای اولیا ارسال می‌کنم تا نوآموز در منزل مشاهده کند. اگر امکان استفاده از فایل تصویری در کلاس بود، حتماً تأثیرگذاری بیشتری داشت.»

تراب پور: «بند هفت‌ای دو بار از فیلم‌های آموزشی استفاده می‌کنم و سؤال‌هایی را که به نظرم دقت و اهمیت فیلم را برای نوآموزان بیشتر می‌کنند طراحی می‌کنم و در گروه قرار می‌دهم، اما شعرها، داستان‌ها و آموزش‌های قرآنی را با زبان و لحن کودکانه بازگو می‌کنم.»

سرآبادانی: «بند تمام سعی و تلاش خود را می‌کنم که روی بسته آموزشی تسلط کامل داشته باشم تا بتوانم به تمام سؤال‌های نوآموزان به‌طور کامل جواب بدهم. اگر در کلاس امکان پخش داشته باشم، می‌توانم مطلب را روی تخته کلاس بیندازم و در آنجا توضیح دهم.»

● گاهی مربیان در کنار فعالیت‌های پیشنهادی کتاب مربی از تجربه‌های خودشان استفاده می‌کنند. اگر در این زمینه تجربه خوبی دارید، برای ما بفرمایید. مثلاً منظوری در اجرای قالب‌هایی مثل نقاشی، قصه‌گویی، شعرخوانی، نمایش، کاردستی و گردش علمی است.

سرآبادانی: «برای اینکه بتوانم درباره قصه‌گویی و کاردستی و شعرخوانی بسیار کامل و جذاب و گیرا به نوآموزان آموزش دهم، به صورت عملی آن را انجام می‌دهم. برای مثال، وقتی می‌خواهم درباره پاییز و تغییر رنگ برگ‌ها و سرمای هوا توضیحاتی بدهم، نوآموزان را به حیاط مدرسه می‌برم تا به‌طور عینی درختان و برگ‌ها را ببینند یا وقتی می‌خواهم شعری درباره وسایل نظافت آموزش دهم، بعضی از موارد را به کلاس می‌آورم. هم زمان با شعر نقاشی آن را هم روی تخته می‌کشم.»

تراب‌پور: «من داستان‌ها را با شکلک‌های احساسات تعریف می‌کنم تا برای بچه‌ها بیشتر جذابیت داشته باشد. کاردستی و دست‌ورزی‌ها را به صورت گروهی، طوری که انگار خودم هم سن آن‌ها هستم، با ذوق و هیجان انجام می‌دهم.»

میرطاهری: «بنده بیشتر از نقاشی و کاردستی برای آموزش در کنار کتاب استفاده می‌کنم.»

نژاد حسینی: «بچه‌ها از میان قالب‌های موجود کاردستی، نقاشی، قصه‌گویی و نمایش را خیلی دوست دارند. من سعی می‌کنم در کلاس خودم، برابر علاقه و احساس بچه‌ها پیش بروم. یعنی هر کدام از فعالیت‌ها را که آنان بیشتر دوست دارند، دنبال می‌کنم و با بچه‌ها کار می‌کنیم. اگر احساس خستگی کنند بلافاصله تغییر می‌دهیم و به سمت یک قالب و فعالیت دیگر می‌رویم که خود بچه‌ها به آن علاقه دارند. به‌طور معمول سعی می‌کنم از ساده‌ترین ابزارها و امکانات برای بچه‌ها استفاده کنم تا خودشان فعالیت را انجام بدهند. مثلاً بانه‌های نوشابه، چسب، نقاشی و کاغذ عروسک درست می‌کنیم. چون کاردستی فعالیتی است که از دست‌های خودشان استفاده می‌کنند، خیلی به آن علاقه دارند. رنگ‌آمیزی و چسباندن چیزها روی کاغذ را دوست دارند. برای مثال، برای بعضی از مباحث تربیتی سعی می‌کنم از روش‌های متنوع کمک بگیرم. من همیشه با خودم سوت دارم. برای اینکه بچه‌ها را با نظم، ایستادن در صف و رعایت نوبت آشنا کنم، از سوت استفاده می‌کنم. یعنی بچه‌ها می‌دانند هر بار من سوت می‌زنم، در حیاط مدرسه یا کلاس، آن‌ها باید در یک صف پشت هم قرار بگیرند تا به اتفاق فعالیتی را انجام بدهیم. الان کار به جایی رسیده است که برای مثال هر وقت من سوت را از جیب لباسم بیرون می‌آورم، حتی پیش از آنکه آن را به صدا درآورم، خودشان می‌دانند که خانم مربی قرار است کاری انجام بدهد و ما باید منظم باشیم. برای همین در یک صف پشت سر هم قرار می‌گیرند و منتظر می‌مانند من درباره آن فعالیت با آن‌ها صحبت کنم.»

من در کلاس بیشتر تابع صحبت‌های بچه‌ها و خواسته‌های آنان هستم. اگر آنان خواهان انجام فعالیتی باشند، همان را دنبال می‌کنیم. من سعی می‌کنم بچه‌ها از انجام فعالیت لذت ببرند. برای نمونه فرض کنید قرار بود الان روی تصویرهای کتاب یا هر چیز دیگری کار کنیم. اما بچه‌ها می‌گویند الان حوصله این را نداریم، اما دوست داریم خمیر بازی کنیم و شکل بسازیم. من هم همان فعالیت را برایشان فراهم می‌کنم.»

به نظر شما لوحه‌های این بسته تربیت و یادگیری چه کمکی می‌تواند به شما بکند تا در تربیت و یادگیری موفق‌تر عمل و توجه کودکان را در بازی و سرگرمی بیشتر جلب کنید. اصولاً این فعالیت به کمک لوحه‌ها تسهیل می‌شود؟

سرآبادانی: «ما می‌توانیم با نشان دادن لوحه‌ها و پوسترها در کلاس توضیح کاملی درباره موضوع مرتبط بدهیم و نوآموز هم با جزئیات بیشتر به موضوع نگاه می‌کند. این کار قطعاً در روند یادگیری تأثیر بسیار مثبتی دارد.»

تراب‌پور: «وجود لوحه بسیار عالی و مفید است. یکی از مهارت‌های پیش‌دبستانی‌ها، تقویت مهارت تصویری است. نوآموزان عزیزم با دیدن تصویر و کمی فکر و تحلیل می‌توانند داستان‌سازی و موقعیت را به خوبی درک کنند.»

میرطاهری: «لوحه‌ها چون به صورت رنگی و کودکانه تهیه شده‌اند، برای نوآموز واقعاً جالب و قابل درک هستند. در کلاس ما همیشه لوحه روی تخته آویزان است و در هر مرحله که لازم باشد دوباره ارجاع دهیم به لوحه، نوآموزان با اشتیاق این کار را انجام می‌دهند و چون همیشه جلوی چشم آن‌هاست، ملکه ذهنشان شده است.»

● به نظر شما وجود کتاب اختصاصی والدین، چقدر آنان را با فعالیت‌های مربیان در پیش‌دبستانی آشنا و ارتباط خانه و پیش‌دبستان را نزدیک‌تر و تسهیل می‌کند؟

سرآبادانی: «کتاب راهنمای والدین بر اطلاعات و آگاهی والدین می‌افزاید و مسیر را برای ما هموارتر می‌کند. آگاهی آن‌ها باعث می‌شود بدانند که پیش‌دبستان باید در چه مسیری گام بردارد و مسائل مختص دوره اول ابتدایی را از ما توقع نداشته باشند.»

میرطاهری: «کتاب والدین باعث شده است شبهه‌ها و سؤال‌های ذهن اولیا در مورد کار مربی و کلاس برطرف شوند. این کتاب کمک خوبی برای همکاری بین اولیا و مربی است.»

تراب‌پور: «قطعاً کار مربیان را در توضیح و توجیه اینکه در کلاس‌های پیش‌دبستانی چه می‌گذرد، بسیار آسان می‌کند. از نظر من بسیار مفید و جامع است و پلی می‌زند بین خانواده با مربی. من به سهم خودم از شما سپاسگزارم.»

از اینکه به این پرسش‌های این میزگرد پاسخ دادید، صمیمانه سپاسگزاریم.